

RENOVACIÓ

Preus de subscripció

Un mes, 50 cènt. Número solt, 10 cènt.

Anuncis (Preu per mensualitats)

4.ª plana, ptes. 8: 6.ª, 4 ptes. : 12.ª, 2 pta.

Intercalats i remitis, a preus convinguts

Periòdic setmanal, portaveu de la Joventut Nacionalista Republicana Socialista (en constitució)

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ
CLAVÉ, 3

ADMINISTRACIÓ
PRIM, 60

Tots els treballs són de reproducció lliure, indicant tant sols la procedència

La Diada de la Llengua Catalana

«Per al dia 6 del prop vinent mes de gener s'està organitzant, per l'agrupació «Nostra Parla», la «Diada de la Llengua Catalana». Serà presidida per l'eminent dramaturg nacional, el mestre Guimerà i la venerable escriptora Na Dolors Monserdà de Macià, en representació de la dona catalana. La festa, tindrà lloc en el teatre «Eldorado» i en ella hi prendran part prestigiosos oradors de València, Mallorca i Catalunya.»

Heus-aquí una gazetilla que, redactada en una llengua que no és nostra, ha aparegut en un important diari de la capital catalana. Com si's tractés de l'anunci d'una funció teatral; com si fos el reclam d'un comerç de menor quantia. En un lloc amagat, que quasi bé no's veu, vé anunciada aquesta solemnitat que haurien de publicar tots els periòdics de nostra terra, en lletres ben grosses, en el lloc escollit de totes les publicacions que fan honor a la nostra llengua. ¡Quin migrant esperit patriòtic encar sojorna en l'ànima col·lectiva de nostra nacionalitat! ¡L'idioma! L'expressió de nostra personalitat més pura. La mateixa ànima d'un poble, que l'empeny cap a l'idealització de la llibertat somniada.

Jo voldria, en aquests moments que l'ànima's deixonda i se sublima, tenir la fortitut de un Dant, que'm fes exclamar una segona invectiva en contra dels que, despreciant son propi idioma, alaben el dels altres. Voldria, àdhuc, estar posseït de la veritat absoluta per compondre, en aquestes columnes d'honor de la nostra humil publicació, un poema grandios, apològic del nostre parlar de catalans, que ens adonem d'èsser-ho.

Voldria tenir tot el braó possible, per a llençar un crit, que s'oís de tot Catalunya i que, com una rosada fertilitzadora, amarrés d'essencials perfums tots els cors catalans i els fes pensar, mal no fos més que un segón, en el nostre idioma, eternament bell i encisador.

Per damunt de tots els sentiments i per damunt de tots els amors, hi plasma l'eternitat de l'idioma, única i vera característica nacional d'un poble. Llurs vibracions solen enlairar l'esperit vers a regions ideals inaccessibles i son record dolç, fa pensar en el dret innat de existència que té, precisament pel llevat de sa característica i propia parla.

¿Per què la voluntat col·lectiva catalana no's redreça i, en un bell gest patriòtic, no desterra el vassallatge estrany que menaça destruir nostra principal força nacional?

¿Per què la nostra energia, demostrada en tantes i tantes coses menys importants que aquesta, no s'esmersa en conreuar, propagar i enaltir, més del què fem i hem fet fins ara, la nostra llengua nacional?

¿Per què, en nostres relacions i negocis privats no donem més preferència a nostra parla que a cap altre?

¿Per què'ls nostres comerciants i botiguers, no usen la nostra llengua, la seva llengua, la que parlem constantment, per damunt de qualsevol altre?

¿Per què'ls ajuntaments tots de Catalunya no destinen dels cabals municipals una quantitat per al manteniment d'una escola catalana en cada municipi?

Seguiríem fent ús d'interrogants i no trobaríem, a ben segur, les respostes adequades i racionals que'ns expliquessin aquest fenomen. Seguiríem llençant invectives a tort i a dret i ens fóra difícil deslliurar-nos en definitiva del tant de culpa que per aquesta deixadesa a tots i a cada un dels catalans ens correspon.

Les primitives orientacions de nostra actuació social catalana, en els temps en que tant sols sobreixia l'idealitat a faisó de fera estranya en la col·lectivitat espanyollitzada de Catalunya, pot-ser eren, baix aquest punt d'ovir de nostra llengua, més ben orientades que no són en general les agrupacions patriòtiques que actúen en l'hora present. Si els propulsors del sentiment català, homes perteneixents a generacions anteriors a la nostra, eren fervents partidaris de l'escola catalana, per davant de tot problema polític o religiós de nostra terra, era per a que avui o ben aviat quan menys, ens sentíssim verament catalans, catalans de cor i d'esperit, per a que, amb el domini del nostre idioma, no tinguéssim necessitat d'empleiar-ne un altre; per a que no se sentís, com dissortadament se sent ben sovint, en nostres dies, aquella expressió tant acovardidora de que molts catalans no empleen la propia llengua, en ses relacions particulars i comercials, per la senzilla raó de que no saben on anar a aprendre-la.

Se fa precís, doncs, que, per part de tots, esmenem la nostra conducta, protegint amb cabals o quan menys amb entusiasme les associacions que, com l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana», no tenen altra finalitat més que propagar l'ús exclusiu del nostre idioma, com a medi segur i immediat, d'enrobar-nos en la nostra fe en els ideals liberadors de la nostra estimada patria.

Si'l meu prec podés tenir l'eficacia que té l'entusiasme real i positiu del cor que dicta aquestes ratlles, jo pregaría, des d'aquestes planes, a la nostra entitat capdal del Naclona-

lisme, a l'«Unió Catalanista», que totes les energies que pensi esmerçar en sa futura actuació política, les truqui per una forta propaganda per tota la nostra terra a favor de l'establiment d'escoles, consagrades tant sols al nostre idioma nacional, iniciant, per a començar aquesta patriòtica actuació, l'establiment d'una «Diada» anyal, que podria correspondre a qualsevol de les dates assenyalades en la nostra historia patria, fent així honor al sentiment que sempre ha manifestat i acompleix i posant els fonaments al monument, — monument positiu — de la nostra lliberació nacional.

ALFRED CANAL

Els veritables altruistes i filàntrops són els que procuren alleugerir la miseria, les desgracies i tristeses, ajudant al pobre a guanyar-se honradament el pa.

De política municipal

Novament hem de censurar la política municipal que's fa; fent observat, abans, que l'estol de joves redactors de RENOVACIÓ sentim molt haver-nos-en d'ocupar, perquè pot significar que ho prenem per sistema.

El nostre deure, és vetllar per al bé del nostre poble i solament en aquest sentit és que'ns permetem, ara i cent voltes, si fos necessari, acudir en defensa del bon nom de Granollers i dels correligionaris nostres.

Així és que, si bé tenim un batlle que no's mereix els qualificatius a que s'han fet acreedors bona part dels que'l precediren, sino que és un excel·lent ciutadà municipal, en canvi, de part dels nostres correligionaris ens arriben protestes per la seva actuació, protestes que'ns demostren la manca absoluta d'un programa definit en administració, en ideals de cultura, etcètera, que tenim dret a exigir-li i que no pot negar-se'ns, si's volen complir les promeses fetes al poble.

© ©

El «Matadero»

Aquesta setmana ens han visitat alguns coneguts correligionaris protestant de l'abandó en que tenen a aquest edifici els nostres administradors, àdhuc l'arcalde, que, segons ens asseguren, no l'ha visitat d'ensà que, fent entrada de caball sicilià com administrador de la nostra vila, feu neteja d'alguns empleats. En Torras, que no ignora que aquest és el primer establiment que tributa, no deuría regatejar-li els medis per al seu sosteniment ni escatimar